

**A
NAGYKÁROLYI REFORMÁTUS
EGYHÁZMEGYE**

**1927. évi május hó 9-ik napján
és**

1927. évi október hó 13-ik napján

Nagykárolyban tartott

RENDES KÖZGYÜLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

PAPP JÓZSEF

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

*Nyomatott Róth és Komáromy könyvnyomdájában
Carel—Nagykároly, 1928.*

A BIHARI REF. ESPERESI HIVATAL

Erkezett: 1928. *apr. 21.*

Iktatószám:

197-1908

Melléklet:

**A
NAGYKÁROLYI REFORMÁTUS
EGYHÁZMEGYE**

**1927. évi május hó 9-ik napján
Nagykárolyban tartott**

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

PAPP JÓZSEF

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

*Nyomaltott Róth és Komáromy könyvnyomdájában
Carei—Nagykároly, 1928.*

Jegyzőkönyv.

Felvételezett Nagykárolyban, 1927. évi május hó 9-ik napján a nagykárolyi református egyházmegye tavaszi rendes közgyűlésén.

Jelen vannak:

Elnökök: Havas Gyula esperes és Dr. Nagy Sándor egyházmegyei gondnok.

Jegyzők: Papp József lelkészi főjegyző.
Gönczy Sándor lelkészi és Domahidy István világi aljegyző.

Tanácsbírák:

Lelkészi:

Takács Ferenc
Rácz Elek
M. Szabó Miklós
Papp József

Világi:

Dr. Falussy Árpád
Kacsó Károly

Egyházmegyei ügyész: Dr. Kölcsey Ferenc.

Egyházak képviselői:

Lelkészek:

Világiak:

Bere:	Pálffy István	Bartha Gábor
Börvely:	Havas Gyula	Erdei Lajos
Csomaköz:	Tárczy Géza	Bay Miklós
Dobra:	Szabó István	—
Domahida:	Szabó Lajos	Hegedüs Sándor
Erdengeleg:	Borbély Sándor	—
Érendréd:	Gargya Géza	Szilágyi Kálmán
Érkörtlényes:	Kovács Lajos	—
Genes:	Papp József	Csomay Gábor
Géres:	Ujlaky Miklós	—
Irinny:	Veress Imre	Bakó János
Kaplony:	Lovász Béla	—
Királydaróc:	M. Szabó Miklós	Török Pál
Kismajtény:	Rácz Elek	—
Kr.-szentmiklós:	Veress László	Szántó István
Nagykároly:	Gönczy Sándor	Kováts Sándor
Szaniszló:	Takács Ferenc	—

Tanítóképviselek: Bartha István, Török Bernát.

Közgyűlés előtt a gyűlés alkotó tagjai Istentiszteleten vettek részt a nagykárolyi református templomban, ahol Pálffy István berei lelkész tartott egyházi beszédet János ev. XV. 12—21. alapján.

1. sz. Dr. Nagy Sándor, egyházmegyei gondnok egyházmegyénk 1927. évi május hó 9-ik napjára Nagykárolyba összehívott közgyűlését a következő beszéddel nyitja meg:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés !

A modern ember gondolkodásában, a társadalmak berendezkedésében egyformán érvényesül a rohanó élet megkérdelhetetlen törvényszerűsége.

Bármennyire konservatív legyen is világszemléletünk, ösztönösen érezzük, hogy a tömegsuggeráció hatása alól senki ember fia nem vonhatja ki magát. A világi társadalmak éppen úgy hatásuk alá kerítik az egyháztársadalmi alakulatok életnyilvánulásait, — rendületlen érvényesítése következtében a vonzás fizikai törvényének, — mint ahogy a metaphisika örökbecsű antik tanításai, új irányok önkénytelen hatása alá kerülve, letagadhatlanul új ösvényeken viszik tovább az emberiség felfogását s kerül e felfogás akaratlanul is hatalmába az új irány vezér elveinek.

És amíg ez a felcsillámló új és új irány az ígét, az örök eszmét, a hamisítatlan tiszta vallás-erkölcsöt viseli egén vezéresillagként: az ember kebel mindig megnyugvást talál abban. Még mindig a tiszta krisztusi tan igazolását, a szeretet apothéozisát érzi kiesendülni rendületlen hitet, törhetlen reménységet adó himnusként az élet ezen nagy orchesteréből.

Az örök őserő ezen lendítő ereje vitte véghez az államalakulatok transformálását, sokhelyt a legnagyobb despotismusból a legszélsőbb irányokba a nagy világ égés után. Sepert el trónokat, tradíciókat, államhatárokat, dobott népeket, —

egységes nemzetrészükből erőszakosan kiszakítva, új milieube.

Ennek az örök őserőnek vulkánszerű kitörése dübörgött az emberek lelkében, midőn a vallások pozitív hitét támadták, s az egyén boldogulását hirdető elveik érvényesülésének gátját nem látták már másban, mint az egyház tanaiban, miért annak még oktatását is kizárni akarják az iskolából.

És a modern teoriák, a tomboló sovinizmussal telített állambölcseletek, tekintélyük, uralmuk fenntartása s népük előtti csillogtatására, bár szükségesnek tartják ugyan az egyháztársadalmi berendezéseket, igyekeznek azonban azt átformálni céljaiknak megfelelően. Nemzeti köntöst szabnak az egyetemes krisztusi tanra. Declassifikálják a mult nomenclaturáját s bár ugyanazon erkölestant, szeretetet hirdeti mindenik: mégis a más confesszió visszaszorítása, tápláló gyökereinek elvágása, élethehetőségeinek lehető elvétele a paritásos elbánás megcsufolása minden törekvésük, Isten dicsőségének hirdetése nevében.

Csak szükségszerű velejárója aztán ennek, a tömegsuggesztió oly irányu megnyilvánulása, mely a mindezen törekvések okozati eredményeként fellépő általános gazdasági krízis nyomasztó súlya alatt elfeledkezik a lelkiekről, s az egyházi keretek lerombolására törő sectarius irányokat megváltóként üdvözölve, kapva kap az egyház-fenntartó kötelezettség alóli szabadulás után.

Aktuális lett a nagy történetíró Carlyle híres mondása: az igazság is kénytelen időnkint megváltoztatni alakját, de minden hazugság ellen halálos ítélet van megírva az Égben és végzete előbb utóbb beteljesedik.

Mert lehetetlen meg nem látnunk, hogy beteg a társadalom lelke. Telítve a romlás csiráival. Nagy és nehéz megpróbáltatások elé került igazságunk, melyet lerombolni igyekeznek.

Amíg azonban megvan az Isteni örök igazságban vetett rendületlen hitünk, e megpróbáltatások lelki erősbüléseket, magasabb és tisztultabb gon-

dolkodási körbe való felemelkedéseket kell hogy kiváltsanak bennünk és világos irányt szabnak számunkra.

Igazságunk hirdetésének alakját kell megváltoztatnunk, hogy meggyógyíthassuk a beteg lelkeket, hogy így szülessen újból a beteg ember, s hogy új irányok gyuljanak ki tévelygő szemek előtt.

Nagy, nehéz, krisztusi az a feladat, mely lelkeszeinkre vár, ha ref. magyar egyházunkat fenn tartani akarjuk. Meg kell tennünk. Szent kötelességünk az. Nem erőszakkal, nem nagy hanggal, de leszállva hiveinkhez krisztusi szelídséggel.

A templomi szószék nagyon magas hely, s elvont eszmék hirdetése helye, s épen azért az onnan történő ige hirdetése, csak a már megnyert lelkek hitben megtartó irányítása és közös imára buzdító alkalma. Ellenben le kell szállni hiveink mindennapi életgondjai körébe. Velük érezni, örülni, szenvedni, vigasztalni, irányítani őket a mindennapi élet ezer gondjai közt. Foglalkozni velük biblia órákon, mely sokkal közvetlenebb és így eredményesebb lehet a tanítások befogadására.

Csak a kezdet nehéz. Türelem, krisztusi akarat meghozza a sikert, s rövidesen látszik az eredmény. Nem lesz többé díjlevél vita a gyülekezetekben, nem tudnak mibe kapaszkodni sorainkban a secták, s az igehirdetés hálás hívők részére lesz állandó magvetés, melynek nyomán jár az anyagi megerősödés is.

Fel kell ébrednünk amig nem késő, a esüggedésbe elmerülés csak saját fejünkre száll Kain bélyegként.

Nagytiszteletű közgyűlés!

Egyre sűrűbbek a panaszok egyházkerületünkben és bár — Istennek hála — egyházme gyénk ma még mentes e bajoktól, de addig kell küzdenünk ellenük, míg el nem gennyesednek, s tartsuk szent kötelességünknek az azok kiirtására összefogó törekvést.

E törekvés gyakorlati kivitelének mikéntjét van hivatva megismertetni az a hó 21 és 22.-én Szatmáron tartandó kerületi lelkeszi és presbyteri konferentia, mely kerületünk vezetőségének részvételével a megújulás útjának keresését tűzte feladatául.

Szeretettel kérem és hívom fel arra egyházmegyénk figyelmét, vegyünk részt azon minél számosabban, hogy az ott szerzendő benyomásokat maradandókká tehessük hiveink lelkében.

E törekvéshez nyújt reménysugárt az a kormány tény, hogy az iskoláinknak jogosan kijáró államsegély, bár kis mértékben, de mégis elismertetett és kiutalása komoly stádiumba jutott. Kicsiny ugyan ma még ez az összeg, ami így eljut majd gyülekezeteinkhez, de megtörött a jég, s adja jó Isten, hogy olvassza azt fel egészen az igazság napja.

Ugyancsak egy másik reménysugár, egyik hivatalos kormány közeg nyilatkozata, a megvont iskola nyilvánossági jogok rövidesen leendő visszaadásáról.

Nagytiszteletű Közgyűlés! A megváltó erő azonban végeredményében mégis csak saját magunkban van. Hasson át a felismerés szükséges mértéke: egyházunk, fajunk, megtisztulva éli át a nehéz időket.

Szivemből köszöntve közgyűlésünk alkotó tagjait, mai gyűlésünket megnyitottnak jelentem.

Egyházmegyei közgyűlés

a) a megnyitó beszédet — teljes egészében — jegyzőkönyvünkben közzétenni határozza;

b) felir a főtiszteletű és méltóságos Egyházkerületre, kérvén annak egyházi elnökét: főtiszteletű Püspök Urat, hogy a jövőben rendezendő kerületi lelkeszi, s általában minden, egyházi életünk megújulását munkáló konferen-

ciák számára a vallás és szép-
művészeti miniszter urtól némi
segélyt kieszközölni méltóztassék,
hogy a nehéz anyagi viszonyok
közt élő lelkészeknek és tanítóknak
a konferenciákon minél nagyobb
számban való részvétele
lehetővé tétessék.

2. sz. Az egyházközségek világi képviselői
megbízó leveleiket lelkészi főjegyzőnél leadván,
igazoltattak,

s a közgyűlés fenti tagokkal meg-
alakult.

3. sz. Olvastatott a következő esperesi je-
lentés:

Esperesi jelentés.

„Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Évek óta mindig azzal a jó reménységgel
buesuzunk a hervadó őszről, hogy a nyíló tavasz,
az újra ébredő természet meghozza számunkra
azt, mit amaz megtagadott. Hogy annyi kitartó
munka, reménység után végre valóra válnak óha-
jaink s az áldott béke ölen nyugodtan dolgoz-
hatunk közös, nagy célunkon az emberiség java
előmozdításán, a földi és égi haza megépítésén.

Ha valaha, úgy a mostani szép tavaszt tekint-
hettük olyannak, mely teljesülésbe visz minden
reményünket, a melyben egy nagyszerű kárpót-
lást tartott fenn számunkra a Gondviselés, úgy az
anyagi mint az erkölcsi világban. Ha mégis csa-
lódunk, valóban nem mi vagyunk az okai, a lel-
kiismeret furdalást nem érezhetjük. Az az érzés
hat át bennünket, mint a sikertelenül halászó
tanítványokat: „Uram, mindent megtettünk!”

Lehet, hogy ezuttal felesleges az aggodal-
munk, lehet, hogy ezuttal már rá is léptünk arra
az ösvényre, amelyen haladva igazán és sikeresen

dolgozhatunk református anyaszentegyházunk érdekében; lehet, hogy a hatalom is felismerte s épen gyakorolni is kívánja azt a módot, a melyen a haza és népek boldogulása megvalósítható; lehet, de aki annyiszor csalódott, akinek legnemesebb törekvéseit, humánus szándékait törte derékban ketté a rossz akarat, aki olyan árva, magárahagyatott, mint a mi magyar református egyházunk, illetve annak fiai, nem lehet könnyelműen csak a jó sors ölébe vetni magunkat, bizonyosra venni minden óhajunk valóságát.

Ezuttal is, bár az ígéretnek egész hegyével állunk szemben, nagyon is kérdésbe tehető: valósul-e abból meg valami? Épen azért nem jobb lesz-e egyáltalán nem támaszkodni ígéretekre, hanem megmaradni a már eddig is bevált állásponton: segíts magadon, az Isten is segít. Tudjuk, hogy el jön, el kell jönni az időnek, mikor majd megszűnnek a panaszok, és eltűnnek a panaszok okai, de az még nem most egy kettőre lesz, sokat kell még tűrni, szenvedni, míg bételik a számkra rendelt pohár, addig pedig a mi kötelességünk a türelem, a munka és áldozatkészség.

Az elmúlt évben végleg megalakult egyházkerületünk. A püspöki hivatal teljes erővel megkezdte működését. Az igazgatás minden egyes szerve beállíttatott. Nagyon sok volt a pótolni való. Hogy a kerület hivatását betölthesse, az egyházmegyéknek minden erejükkel segítségül kell lenni. Hogy pedig az egyházmegyék támaszul, erősségül szolgálhassanak a kerületnek, elengedhetetlen szükségesség, hogy az egyházak legyenek serenek a lélek munkáiban. Az egyházak az alap. Ezen épül fel az egyház egyeteme. Ha szilárd az alap, erős lesz az épület is. Ennek az alapnak megszilárdításán kell munkálkodnia, ki magát reformátusnak és magyarnak kívánja tekinteni. Az utóbbi időben az egyház építés nagy munkája kedvező lendületet vett. Mind több egyházban létesülnek a vasárnapi iskolán kívül, biblia körök is. Kilenc egyházban van működésben egyházi

ónnekkar. Vészély fenyeget azonban azon egyházakban, hol felekezeti iskoláink nincsenek. Ezen egyházakban ugyanis azon eset következik be, hogy a növendékek elfelejtik a magyar olvasást és írást, holott vallásos nevelésünk ezen a nyelven történik. Itt az egyházmegyének illetve egyházkerületnek kellene elkövetni mindent, hogy az állam kormány tartaná be iskoláinkkal szemben vállalt kötelezettségét. Különösen a tanfelügyelőket szorítaná a törvény betartására. Bámulatos, ehismerésre méltó küzdelmet folytat évek óta királydaróci egyházunk iskolája érdekében. Közelebbről magát az államkormányt idézte törvény elé, hogy az igazság erejében bizva, vissza vegye törvénytelenül elvett iskoláját. Ez idő szerint a magyar szekeió sem működik királydaróci iskolánknál. Teljesen állami kezelésben van. Mindössze a vallástanítás van megengedve a lelkésznek. Dicséretére szolgáljon a királydaróci egyháznak, hogy ha már tanítói állást nem enged fentartani az állam, a hitélet erősítése végett saját erejéből kántori állást tart fenn, melyet ez idő szerint Kalmár László végzett theologus tölt be. A egyház ezen választását megerősítettem.

Beréből Berényi Sándor 1926. dec. havában eltávozott. Az egyház 1927. febr. havában Vadnay Margit okl. tanítónőt választotta helyére. A választást megerősítettem.

Irinyben a második tanítói állás, pályázók hiányában betöltetlenül áll.

Géresi tanítónő Cseh Olga, főtiszteletű püspök ur kirendelésére az ideai iskolai évet a Jorga Miklós Valeni de Munte-ben levő szabad iskolájában tölti; az iskola fentartó ajánlata folytán teljesen díjtalanul. Ugyan ebben az intézetben töltötte a márc. hónapot Szabó Margit érendrédi tanítónő szintén püspöki rendeletre s engedéllyel hasonló kedvezmény mellett.

Jorga Miklós szenátor urnak minden tiszteletreméltó humánus eljárásáért, szavazzon egyházmegyénk köszönetet.

től
lán
Ne
esp
má

tap
eg
ke
az
ke
lóg
ált
ján
ne
irá
tel
hi
fo
le
gy
e
ga
sz

Főtiszteletű Püspök ur f. év márc. hó elsejétől esperesi káplánul kinevezte Tiszteletes Oroszlán István kolozsvári harmad éves theologust. Nevezett hittanhallgató ur a mondott naptól mint esperesi segédlelkész működik a börvelyi református egyházban.

A lelkész segédek tekintetében nagy hiány tapasztalható nem csak a mi királyhágómelléki egyházkerületünkben, hanem az erdélyi egyházkerületben is. E hiány mielőbbi megszüntetésére az erdélyi igazgató tanács azt hozta javaslatba kerületünk püspöke előtt, hogy a kolozsvári theológia növendékei anyagi helyzetén könnyítsen azáltal, hogy kerületünkből minél több egyházzal járattasson legátust. Főtiszteletű Püspökünk helyesnek és méltányosnak találta a javaslatot s ez irányban fel is hívta kerületünk egyházait. Eltekintve attól, hogy körlevélben közöltem e felhívást egyházmegyénkben, szabad legyen e nagyfontosságú ügyre itt is felhivnom a Nagytiszteletű és Méltóságos egyházmegyei közgyűlés figyelmét s ez uton is kérem a gyülekezeteket, hogy e régi, mind a gyülekezetekre, mind a hittanhallgató ifjakra nézve üdvös legátusi intézményt visszaállítani méltóztassanak.

Kiváló tiszteletem kifejezésével vagyok
Börvely, 1927. május 8.

Havas Gyula

esperes

Közgyűlés

a) az esperesi jelentést tudomásul veszi, s abban foglalt elnöki intézkedéseket határozatokká emeli;

b) a nagy történettudósnak, a népek egyetértésére káros hatással lévő sovinizmuson felülemelkedni tudó Jorga Mikiós szenátor urnak köszönetet mond azon humanus eljárásáért, melyszerint

Valeni de Munté-ban lévő szabadiskolájában — magyar kisebbségi és így református tanerőink közül többeknek díjtalanul helyt ad, hogy tanulmányaikat, különösenben román nyelvi tudásukat tökéletesíthessék.

4. sz. Olvastatott a következő számvevőszéki jelentés:

Számvevőszék jelentése

az 1926. évi egyházgondnoki, egyházmagtári számadásokról és az 1927. évi egyházi költségelőirányzatról.

Géres kivételével egyházmegyénk mindegyik egyházából beérkezett az egyházgondnoki számadás és költségelőirányzat; igaz, hogy a törvényben megállapított határidőn túl, késve érkeztek ezek, pár egyházét kivéve, a számvevőszékhez, amelynek aztán nem volt alkalmja a munkálatok vizsgálatánál tapasztalt hiányok pótlására felhívni az illetékes tényezőket. A számvevőszék azonban attól a reménytől eltelve, hogy az egyes munkálatokon megjelölt és feltüntetett hibák és hiányok jóvátételnek: minden egyház gondnokiszámadását és költségelőirányzatát megerősítésre ajánlja.

Számvevőszék ismételten, hangsúlyozottan kéri az egzházmegyei közgyűlést, hogy anyaszentegyházunk érdekében hívja fel az egyházgondnokokat az egyházvagyonának hűséges, lelkiismeretes kezelésére, a lelkipásztorokat pedig kötelezze el, hogy a vagyonkezelésről vezetett naplók törvényáltal megkívánt ellenőrzése alkalmával a gondnokkal feltétlenül szereztessék be az esetleg hiányzó ellennyugtákat és nyugtákat, mert hiszen a vagyonkezelésnek ez a legegyszerűbb követelménye. Jövőben minden egyház gondnoka a számadási okmányokhoz csatolja az adószedési naplót, hogy így megállapítható legyen az adófizetés ténye és a beszedett adó összege.

egy
117
Leiv
szeg
dom
az l
lanu
bell
nag
fa
niz
köl
tan
ner
283
566
köl
dar
gaz
ke

Ezekután megemlítjük, hogy az érendrédi egyház gondnoki számadásánál a pénztári napló 117 száma alatt a gondnok a nyugta szerint 333 Leivel többet adott ki a kiadásba helyezett összegnél, ez az összeg tehát gondnok javára irandó; domahidai egyház előljárósága utasítandó, hogy az 1926. évre a tűzkárbiztosítási díjat haladéktalanul fizesse ki; Erdengelegen és Szaniszlón a belhivatalnokok fizetést nem kaptak. Börvelyben nagyon sok a belhivatalnokok számára adandó fa hátralék; Kaplony, Krasznaszentmiklós, Szaniszló, Bere, Csomaköz, Domahida, Kismajtény költségelőirányzatába kulturtaxát, theologus és tanító jelöltek segélyezésére megállapított összeget nem vette fel; Bere költség előirányzatának 28326 Lei 31 bani hiányát, ugyszintén Szaniszló 5663 Lei hiányát pótható eimen iktassa be, mert költségelőirányzat hiánnyal nem zárulhat. Királydaróc egyházfenntartási alapot létesítsen, fuvar és gazdálkodási költségét redukálja.

Ezekután szabad legyen javaslatunkat következőkben előterjeszteni:

Egyházmegyei Közgyűlés

a) kötelezze el a géresi egyház előljáróságát a számadás és költségelőirányzatnak 15 napon belül megvizsgálás végett a Számvevőszékhez való beküldésére;

b) hívja fel a domahidai egyház gondnokát a tűzbiztosítási díj azonnali befizetésére;

c) hívja fel az érdengelegi, szaniszlói és a börvelyi egyházak gondnokait a belhivatalnokok törvényszerű járandóságának 15 nap alatt kiszolgáltatására;

d) hatalmazza fel Számvevőszéket magtári és alapok számadásához szükséges nyomtatványok elkészíttetésére.

e) Jövőben minden egyház gondnoka a számadási okmányokhoz csatolja az adószedési naplót.

Kiváló tiszteletünk nyilvánításával vagyunk a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlésnek alázatos szolgálói:

Nagykároly, 1927. évi május hó 2-án.

Kacsó Károly

e. m. számv. tag.

Papp József

e. m. számv. elnök.

Gönczy Sándor

e. m. számv. tag.

II.

Számvevőszéki jelentés.

Ráczy Elek egyházmegyei gyámintézeti és közigazgatási pénztáros 1926. évi számadásait s költségelőirányzatait átvizsgálván, minden tételében helyesen vezetettnek találtuk s buzgó fárada-
dása kiemelésével a számadás kötelezettségei alól felmentésre, számadását megerősítésre ajánljuk.

A számadások főbb vonásai:

I. Gyámpénztár.

Bevétel: 2775 Lei 25 bani

Kiadás: 2775 Lei

Maradvány: 25 bani

Vagyoni állás 1926. évi december hó 31-én.
Romániában lévő tőke és értékpapirokban: 22234 Lei. Magyarországon lévő tőke és értékpapirokban: 24804.75 Kr. Van az intézetnek 6 gyámoltja.

Költségelőirányzat 1927. évre:

Fedezet: 1700 Lei

Szükséglet: 1000 Lei

Maradvány: 700 Lei

II.

Országos gyámintézet helyett fizetett járulékokról szóló elszámolás főbb tételei az 1926-ik évben:

Bevétel: 4076 Lei 43 bani

Kiadás: 4076 Lei 43 bani

Maradvány: — —

Költségvetés az 1927-ik évre :

Fedezet : 1749 Lei 89 bani

Szükséglet : 2604 Lei

Hiány : 854 Lei 11 bani

III. Közigazgatási pénztár.

Bevétel : 33496 Lei 49 bani

Kiadás : 26047 Lei 50 bani

Maradvány : 7448 Lei 99 bani

Költségelőirányzat.

Fedezet : 29890 Lei 99 bani

Szükséglet : 26500 Lei

Maradvány : 3390 Lei 99 bani

IV. Közalapi tartozások elszámolása 1923-ik évtől 1926-ig.

Bevétel : 6550 Lei 61 bani

Kiadás : 6530 Lei 87 bani

Maradvány : 19 Lei 74 bani

Midőn ugy az egyházgondnoki számadások és költségelőirányzatok, valamint Ráczy Elek gyámintézeti és közigazgatási pénztáros számadásait s költségelőirányzatait mellékleteikkel együtt egyházmegyei közgyűlésünk jegyzőkönyvében kinyomtatni javasoljuk, kiváló tiszteletünk nyilvánításával maradtunk :

Nagykároly, 1927. évi május hó 9-én.

Kacsó Károly

e. m. sz. sz. tag.

Papp József

e. m. sz. sz. elnök.

Gönczy Sándor

e. m. sz. sz. tag.

Közügyülés a számvevőszék jelentését tudomásul veszi és az abban foglalt javaslatokat határozatokká emeli.

5. sz. Olvastatott az egyházmegyei szavazatbontó bizottság által 1927. évi február hó 4-ik napján Nagykárolyban felvett jegyzőkönyv.

Szavazatbontó bizottság jelenti, hogy az egyházmegyei lelkészi aljegyzői állásra 17 szavazattal Gönczy Sándor, világi aljegyzői állásra Domahidy István választatott meg.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

6. sz. Elnökség az ujonnan választott aljegyzőket felhívja a hivatali eskü letételére.

Gönczy Sándor lelkészi, Domahidy István világi aljegyző az esküt letévén, — készséggel ajánlják fel szolgálatukat az anyaszentegyház javára.

7. sz. Szabó Margit érendrédi tanítónő a hivatali esküt letévén,

elnökség reá és működésére Isten gazdag áldását kéri.

8. sz. Tárgyaltatott a királydaróczyi református egyház kántortanítójának díjlevele.

Királydaróczyi református egyházközség előljárósága kántortanítójának három példányban kiállított díjlevelét a vonatkozó presbiteri jegyzőkönyvi kivonattal együtt (1927. márc. 20. 1. sz.) egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti, kérve annak jóváhagyását, s megerősítés végett az egyházkerületre való felterjesztését.

Egyházmegyei közgyűlés a díjlevelet megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

9. sz. Tárgyaltatott a szatmári tanítónőképző tanárok végkielégítése.

Még mindig van két tanárnő, kik az intézet feloszlása után nem nyertek elhelyezést. Bizo-

ny
érz
lei
eg

eg

19
kö
eg
eg
sz
m
kö
a
ne
fe
ke

nyos kárpótlásról a fenntartó testület kötelezve érzi magát gondoskodni. Évégett mintegy 4000 lei egyszersmindenkori összeggel óhajtja megróni egyházmegyénket.

Egyházmegyénk nem kíván elzárkózni a végkielégítés óhajtott formája elől s ha valamennyi fenntartó testületi tag a reá eső részt hajlandó befizetni, egyházmegyénk is fizetni fog.

10. sz. Olvastatott az irinyi református egyház előljáróságának kérvénye.

Az irinyi református egyház presbitériuma 1927. évi március hó 3-án tartott ülése jegyzőkönyvének 5. sz. határozata szerint jövőben csak egy tanerős iskolát kíván fenntartani, mivel az egyház összes terhei hordozására, — a kevés számu, szegény egyháztagok adózásán kívül, mindössze 4 hold földje van; továbbá mivel tan köteleseinek száma ezidőszert nem haladja meg a 60-at. Az egyház előljárósága az egyháztanács nevében kéri egyházmegyei közgyűlésünket, hogy fenti határozatot pártolólág terjessze az egyházkerületi közgyűlés elé.

Egyházmegyei közgyűlés, — jóllehet ismeri az irinyi református egyház szükös anyagi helyzetét, — mindazonáltal egyházi és nemzeti szempontból nem járul hozzá a presbitérium határozatához, hanem kéri az előljáróságot és óáltaluk a hivek összességét, hogy továbbra is igyekezzenek fenntartani mindkét tanítói állást, áldozatos kitartással és jó reménységgel hordozni a fenntartás terhet, amely az államsegélynek rövid időn belül való kiutalásával lényegesen könnyebbülni fog.

11. sz. Tárgyaltatott a csomaközi református egyház lelkészének díjlevele.

A csomaközi református egyház előjárósága 3 egyező példányban kiállított lelkészi díjlevél megerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés, — jöllehet a beterjesztett iratok közül a régi lelkészi díjlevél hiányzik, mivel az sem az egyház, sem az egyházmegyelevéltárában nincs meg, — de mert az egyház presbitériuma az új díjlevelet a Debreczeni Protestáns Lap 1914. évi november hó 7-én megjelent 45-ik számában 6899—1914 sz. a. közzétett pályázati hirdetés alapján készítette el; amit a presbitéri jegyzőkönyv is igazol: — a díjlevelet jóváhagyja, s megerősítés végett felterjeszti az egyházkerületi közgyűlésre.

12. sz. Olvastatott a stólamegállapítására kiküldött bizottság javaslata.

Bizottság a lelkészi, illetve kántori stólákat, s az anyakönyvi kiadványok díját a következőkben javasolja megállapítani.

<i>Keresztelés:</i>	lelkészi hivatalban v. templomban	40 Lei
	magánháznál	200 „
<i>Esketés:</i>	kanonikus órákon templomban	
	vagy lelkészi hivatalban	100 „
	más napokon	150 „
	magánháznál	250 „
<i>Temetés:</i>	imádsággal, templomban	100 „
	magánháznál	150 „
	beszéddel templomban	150 „
	háznál	250 „
	Siri beszéd vagy imádság	150 „
	Kétpapos, pompatemetés: 350+250=	600 „

<i>Kántori stóla:</i>	énekszós temetés	100 Lei
	imás temetésen, háznál	100 „
	imás temetésen templomban vagy beszédes temetésen ház- nál	150 „
	beszédes temetésen templom- ban	150 „
<i>Anyakönyvi kiadványok díja:</i>		50 „

Egyházmegyei közgyűlés a bizottság javaslatát magáévá teszi, s azt elfogadás és végleges megállapítás végett az egyházkerülethez pártoló véleménnyel felterjeszteni határozza.

13. sz. Tárgyaltatott a királydaróczi református egyház presbiteriumának 4—1927. I/19 sz., s a közgyűlésének 2—1927. I/23. számú határozata a lelkeszi és kántori szemestermény járandóság fedezete céljaira az 1927 évre új egyházi adókivetési kulcs megállapítása tárgyában.

A királydaróczi református egyház presbitériuma által 1927. január 19-én tartott ülésén 4 szám alatt, s egyházközségi közgyűlése által 1927. január hó 23-án tartott ülésén 2 szám alatt hozott azon határozatát, amelyszerint a lelkeszi és kántori szemestermény járandóság 1927 évi fedezete céljaira új egyházi adókulcs állapítatott meg, egyházmegyei közgyűlésünk — az E. T. III. tc. 2. §. 1. pont, 3 §. 1 pont, 8. §. 1. pont rendelkezéseinek figyelembevételével — a 20. §. alapján megerősíti.

14. sz. Olvastatott a királydaróczi református egyház lelkeszének és gondnokának kérése.

A királydaróczi református egyház előjárósága a presbitérium 1927. évi április hó 3-án tartott ülése 1. sz. határozata kapcsán a királydaróczi református egyházi énekkar 2 példányban kiállított alapszabályának megerősítését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés a királydaróczi református egyházi énekkarnak a presbitérium által jóváhagyott és elfogadott alapszabályát megerősíti, az alapszabály egyik példányát az egyházmegye, a másikat az egyház levéltárába elhelyezni rendeli, s az Enekkar működésére Isten kegyelmét és áldását kéri.

15. sz. Olvastatott Rác Elek gyám és közigazgatási pénztáros levele, melyszerint megromlott egészségi állapota és előrehaladott kora miatt a közigazgatási és gyámintézeti pénztárnoki tiszteről lemond.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn Rác Elek kismajtényi lelkésznek közigazgatási és gyámintézeti pénztárnoki tiszteréről való lemondását sajnálattal veszi tudomásul, egyuttal nevezettnek 20 esztendőn át odaadó hűséggel végzett munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

16. sz. Olvastatott Tárczy Géza csomaközi lelkész kérvénye, melyben a mezőpetrii szórványbeli kis templom reparációjához lehető mérvű segélyről gondoskodást kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk felhívja Tárczy Géza csomaközi lelkészt, hogy a mezőpetrii templom reparációjához szükséges költség előteremtése érdekében indítson gyűjtést, e végből Főtiszteletű

Püspök Urtól kérjen engedélyt és gyűjtőkönyvet.

17. sz. Tárgyaltatott a nagykárolyi református egyház presbitériumának 1927. évi május hó 1-én tartott ülése 43. sz. jegyzőkönyvi határozata, melyben a presbitérium az egyházközségi közgyűlés visszaállítását kéri.

Tekintettel arra, hogy egyházmegyei közgyűlésünk 1925. évi április hó 16-án tartott gyűlésén 20/1925. sz. a. hozott határozatában az egyházmegye összes egyházait az egyházközségi közgyűlés tartása alól felmenteni kérte és e határozatot a főtisztelű és méltóságos Egyházkerület is megerősítette: egyházmegyei közgyűlésünk a nagykárolyi református egyház presbitériumának kérését végleges elbírálás végett a főtisztelű és méltóságos Egyházkerületi Közgyűlésre felterjeszti.

18. sz. Olvastatott Gönczy Sándor nagykárolyi lelkész kérvénye, melyszerint az egyházmegyei közgyűlés hozzájárulását kéri, hogy hivatalos órához kötött mellékfoglalkozást vállalhasson.

Egyházmegyei közgyűlésünk Gönczy Sándor lelkész kérését teljesíti, s egyszersmind elkötelezi, hogy a vállalt mellékfoglalkozást a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésnek jelentse be.

19. sz. Tárgyaltatott a királydaróczi református egyház lelkészének és gondnokának előterjesztése, melyszerint a királydaróczi református egyház elhatározta, hogy segéd kántorának f. é. május 1-től évnegyedi előleges részletekben egy

évre a díjlevélben biztosított járandóságon felül 6000 Lei pótlékot ad az egyházpénztára terhére az egyház tagok megadóztatása nélkül. Egyházi előljáróság ezen határozat jóváhagyó tudomásul vételét kéri.

Egyházmegyei közgyűlés, a királydaróczi egyház azon határozatát, melyszerint a segédkantornak f. é. május hó 1-től évnegyedi előleges részletekben, díjlevelen felül, egy évre, 6000 Leit ad lakbérpótlás címen az egyházi pénztár terhére — megerősíti.

20. sz. Tárgyaltatott a domahidai református egyház presbitériumának 2—1927 számú határozata, amely szerint az 1924 évben egyházmegyei közgyűlés által megerősített egyházi adókivetési kulcs meghagyatott azon módosítással, hogy a fejadó minden egyes adózónál öt liter búzával emeltetett; s ezen határozat ellen Balogh Ferenc és 41 társa, egyháztagok által előterjesztett azon fellebbezés, hogy az egyházi adókivetésnél az agrárreform útján kapott földek figyelembe ne véteszenek.

Egyházmegyei közgyűlés a domahidai református egyház presbitériuma által 1927. március 13-án tartott ülésén 2 szám alatt hozott határozatot az E. T. III. tc. 20 § alapján megerősíti, s Balogh Ferenc és 41 társa egyháztagok által előterjesztett fellebbezést elutasítja, mert az egyházi adókivetési kulcs változtatása a tényleges szükséglet fedezése céljából szükséges. Az agrárreform során kiosztott földek köztudomás szerint már végleg átadattak, miért is teljesen alaptalan fellebbezők azon kívánsága, hogy ezen — immár az igény-

jogosultak tulajdonát képező földek — az egyházi adókivetésnél figyelmen kívül hagyassanak.

21. sz. Tárgyaltatott a berei református egyház presbitériumának 1926. évi október hó 24-én tartott ülésén 3 szám alatt hozott azon határozata, amelyszerint „lelkész, a gyülekezet közhangulatára való tekintettel“ a 82 Hl. rozsfizetés helyett 50 Hl. rozsfizetésben állapodik meg a presbitériummal, s ezzel kapcsolatban a díjlevélén kívüli 6 köblös földet az elengedett 32 Hl. rozsért bérbeveszi, s jóváhagyás végett az egyházmegyéhez felterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a berei református egyház presbitériuma által 1926. év okt. 24-én tartott ülésén 3 szám alatt hozott határozatot, — illetve lelkész és presbitérium közt a lelkészi fizetés csonkítására vezető egyezséget — megsemmisíti, s összes iratokat a fennforogni látszó fegyelmi eset elbírálása céljából egyházmegyei bírósághoz átteszi. Ugyanis a szóban forgó presbiteri határozat tartalmát, s alakját tekintve is nem határozat, hanem a lelkész és presbitérium közti egyezés, a látszat szerint a lelkész kezdeményezésére. Bérbevétele az egyház 6 köblös földjének a lelkész által meghatározatlan időre 32 Hl. rozsért. Kétségtelen, hogy 6 hold berei földért évi 32 Hl. rozs bérfizetés a valódi értéket többszörösen felülhaladja. Nem egyéb tehát ez az egyezés, mint a lelkészi illetmény megcsonkítása, alábbszállítása, annnyival inkább, mert az egyezés

nem „Pálffy István jelenlegi lelkész“, hanem név nélkül a „lelkész“ által köttetett. Eltekintve attól, hogy az egyezés, mint terhes szerződés az egyház részéről az E. T. I. tc. 43 §-a rendelkezései szerint névszerinti szavazással lett volna elhatározandó, ami a jelen esetben nem történt meg, a határozatként szereplő egyezséget az E. T. I. tc. 115 §-a rendelkezései alapján is, mint a lelkészi fizetés megcsonkítását célzót meg kellett semmisíteni.

Pálffy István ezidőszerinti berei lelkész lelkészi jövedelmével kétségtelenül szabadon rendelkezik, jövedelmét, vagy annak részét nyilvánvalóan káros bérletre is fordíthatja, de ez nem lehet a lelkész, hanem a Pálffy István ténye, már pedig a szóban forgó egyezésben nem Pálffy István, hanem a „lelkész“ szerepel. A berei református egyháznak lelkészi díjlevél csonkítás iránti törekvését egyházmegyei közgyűlésünk 1926. évi május 6-án hozott 19. számú határozatával visszautasította, a szóban forgó — határozatnak nevezett — egyezés tehát Pálffy István lelkész részéről az E. T. V. tc. 34 §. A. 2 és 8 pontjában (II. tc. 44, §. d. pont) meghatározott fegyelmi eset fennforgásának látszatát mutatja, s ezért kellett az összes iratokat az egyházmegyei bírósághoz áttenni.

22. SZ. Targyaltatott a lemondás folytán megüresedett egyházmegyei gyámintézeti pénztárnoki állás betöltése.

Egyházmegyei közgyűlésünk
gyámintézeti pénztárosnak egy-
hangu lelkesedéssel Kovács Lajos
érkörtvélyesi lelkipásztort vá-
lasztja meg.

23. sz. Tárgysorozat kimerítettén, — el-
nökség

megköszönve a tagok érdeklődé-
sét, a gyűlést bezárja.

K. m. f.

Hitelesítettett Nagykárolyban, 1927. évi június
hó 27-én.

Papp József

lelkészi főjegyző.

Gáspár Pál

c. v. t. b.

Havas Gyula

esperes.

Gönczy Sándor

Birósági ügyek.

1. Szabó János panasza a krasznaszentmiklósi presbytérium ellen.

Egyházmegyei bíróság Szabó János presbyter panaszost presbyteri állásától megfosztotta s az egyházmagtári buzatartozás megfizetésére ítélte.

2. Burján Ferenc géresi református egyháztag panasza Ács István géresi reform. kántortanító ellen.

Egyházmegyei bíróság Ács István kántortanítót az ellene emelt vádak alól felmentette.

3. Balog Ferencz és társai domahidai reform. egyháztagok panasza, illetve fellebbezése egyházi adókivetés ügyében a domahidai presbyterium ellen.

Egyházmegyei bíróság Balog Ferenc és társait panaszukkal elutasítja s a presbyterium intézkedését helyben hagyja.

4. Czirják Ferenc börvelyi tanító fellebbezése fizetése ügyében a börvelyi presbyterium határozata ellen.

Egyházmegyei bíróság Czirják Ferenc börvelyi tanító kérelmének helyt ad s a börvelyi presbyterium határozatát annak megfelelőleg megváltoztatja.

**A Nagykárolyi Református Egyház-
megye közigazgatási pénztárának
számadása az 1926-ik évről.**

Sorszám	Tárgy megnevezése	Bevétel		Kiadás	
		Lei	B	Lei	B
1	Pénztári maradvány az 1925-ről . . .	10014	49		
2	Sokszorosításért Kádár Lajosnak . . .			55	—
3	Íróparir nyomtatott fejjel			480	—
4	Egyházkerületi nap és fuvar díj Papp J. képviselőnek			1100	—
5	Sokszorosításért			100	—
6	Mult évi kanonika vizitacionális díj Takács Ferencnek			380	—
7	Vizitacionális díj M. Szabó Miklós . . .			180	—
8	" " Gönczy Sándor			120	—
9	" " esperesnek			850	—
10	" " Tárczy Gézának			180	—
11	Egyh. közgy. jegyzőkönyv kinyo- matásáért 1925-ről, 50 drb.			4750	—
12	Egyh. ker. gyűlési nap és fuvar díj Papp J. képviselőnek			920	—
13	Irodai szerekre Papp József e. m. főjegyzőnek 1925			470	—
14	Nagy Vilmos fele per költségből Olasz Béla igazgatótanács elnök Nagyváradról	740	—		
15	Egyh. m. közig. költség 1926-ról . . .	22442	—		
16	Irodai szerek Eignertől			455	—
17	Nyomtatványok			410	—
18	Gracza „Szabadságharc története” . .			800	—
19	Egy üveg vegytinta			50	—
20	Nagy Vilmostól I-ső részlet per k.	100	—		
21	Sokszorosítás			100	—
22	Bélyegző festék			30	—
23	Egyh. m. gyűlésen rendőrnek			27	50
24	Vonalos papír			70	—
25	Szatmári Tanítónőképző Intézet ré- szére 1/10-ed rész			9000	—
26	Utiköltség Szatmárra gyűlésre . . .			300	—
	1-ső oldal összesen :	33296	49	20827	50

Sorszám	Tárgy megnevezése	Bevétel		Kiadás	
		Lei	B	Lei	B
	Áthozat	33296	49	20827	50
27	Hivatalos levélpapír 100 drb. . .				
28	Nagy Vilmos II. részlet	100		120	
29	1926 évi tavaszi egyházmegyei közgyűlési jegyzőkönyv nyomásért .			4500	
30	Nagy Vilmostól III-ik részlet . .	100			
31	Esperesi tiszteletdíj 1925-re . . .			400	
32	Esperesi postakihordónak			200	
	Összesen	33496	49	26047	50
	Mérleg.				
	Bevétel:	33496	49		
	Kiadás:	26047	50		
	Maradvány:	7448	99		

Kelt Kismajtény, 1927. április hó 1.

Ráczy Elek

egyh. megyei közig. pénztáros.

Megvizsgálta Genesen, 1927. évi május hó 5-én.

Papp József

e. m. sz. sz. elnök.

**A nagykarolyi ref. egyházmegye közig. pénztárának
költségvetése az 1927. évre.**

Sorszám	Tárgy megnevezése	Összeg		Összeg	
		Lei	b.	Lei	b.
I. Fedezet					
1	1926. évi pénztári maradvány	7448	99		
2	1927. évi járulék egyházaktól	22442	—		
	Összesen :	29890	99		
II. Szükséglet					
1	Irodai szerek, esperesi iroda részére . .			1500	—
2	" " főjegyzői iroda részére .			500	—
3	Esperesi körlevelek sokszorosításáért .			500	—
4	Egyh. ker. képviselők nap és fuvardija			4500	—
5	Canonica visitationális nap és fuvar díj esperes. isk. látogató lelkész és tanítóknak			4000	—
6	Egyházmegyei közgyűlési jegyzőkönyvek kinyomatása			9500	—
7	Esperes tiszteletdíja			400	—
8	Esperesi posta kihordó			200	—
9	Főjegyző és tanácsbírák tisztelet díja .			400	—
10	Előre nem látható kiadások			5000	—
	Összesen :			26500	—
I. Fedezet		29890-99			
II. Szükséglet		26500 —			

I. Fedezet 29890·99

II. Szükséglet 26500 —

Mutatkozó maradvány 3390·99

Rácz Elek
pénztárnok.

Megvizsgálta Gencsen, 1927. évi május hó 5-én.

Papp József
e. m. sz. sz. elnök.

**Nagykárolyi ref. egyházmegyei papi özvegy
árva gyámintézet pénztári naplója
az 1926. évről.**

Sor- szám	Év, hó, nap	Bevétel és kiadás megnevezése	Bevétel		Kiadás	
			Lei	b.	Lei	b.
1	ápr. 5.	Özv. Vityi Bertalanné gyám- jába 1925 okt.—1926. okt. íg			150	—
2	jun. 14.	17 drb. népbanki részvény 1925 évi osztaléka	1700	—		
3	"	Önsegélyző népbankba tétetett			1700	—
4	jun 22.	Özv. Uray Józsefné gyámdija 1925. okt.—1926. októberig .			150	—
5	"	Özv. Korány Jánosné gyámdija 1926 évről			150	—
6	"	Özv. Ujlaki Gáborné gyámdija 1926 évről			150	—
7	dec. 6.	A népbankból kivétetett . . .	1075	25		
8	dec. 30.	Özv. Vityi Bertalanné gyám- jába 1926 okt.-1927. ápr. 24-ig			75	—
9	"	Özv. Kalmár Ferencné gyám- dijába 1925—1926 évről . .			300	—
10	dec. 31.	Pénztárnok tiszteletdíja 1926 ról			100	—
Összesen: .			2775	25	2775	—
Összes bevétel: .			2775	25		
Összes kiadás: .			2775	—		
Maradvány: . .			—	25		

Lezárattott 1926. december 31 én.

Rácz Elek,
gy. p

Gencs, 1927. évi május hó 5-én.

Papp József,
e. m. sz. sz. elnök.

**A nagykarolyi református egyházmegyei
papi özvegy árvagyámintézet költségve-
lése az 1927. évre.**

Sorszám	Tárgy megnevezése	Összeg	
		Lei	B
I. Szükséglet:			
1	Özv. Vityi Bertalanné 1 évi gyámdija	150	—
2	Özv. Uray Józsefné 1 évi gyámdija	150	—
3	Özv. Kalmár Ferencné 1 évi gyámdij	150	—
4	Özv. Ujlaky Gáborné 1 évi gyámdij	150	—
5	Özv. Korány Jánosné 1 évi gyámdij	150	—
6	Szabó Menyhért árva leánya 2 évi gyámdij	150	—
7	Pénztárnok tiszteletdíja	100	—
	Összesen :	1000	—
II. Fedezet:			
1	17. drb. népbanki részvény 1926. évi osztá- léka (à 100 Lei)	1700	—
	Összesen :	1700	—
	II. Fedezet:	1700	—
	I. Szükséglet:	1000	—
	Mutatkozó maradvány:	700	—

Vagyoni állása 1926. évi december 31-én.

Sorszám	Vagyon megnevezése	Összeg	
		Lei	B
	I. Romániában levő tőke és értékpapirokban :		
1	2242 sz. népbanki betéti könyvön	7684	—
2	17 drb. népbanki részvény névértéke (à 400 L.)	6800	—
3	Hadikölesönkötvényekben	7750	—
	Összesen :	22234	—
	II. Magyarországon levő tőke és értékpapirokban :	Kor.	f.
1	Kötelezvényen egyesek és egyházaknál . . .	9400	75
2	16774 sz. m. kir. postatakarék pénztár számlán	11904	—
3	1918. évben jegyzett hadikölesönkötvény m. kir. postatakaréknál névértéke	3500	—
	Összesen :	24804	75

Gencs, 1927. évi május hó. 5-én.

Papp József,
e. m. sz. v. elnök.

**Országos gyámintézet helyett fizetett járulékokról
számadás az 1926-ik évről.**

Sorszám	Év, hó és nap	Bevétel és kiadás megnevezése	Bevétel		Kiadás	
			Lei	b	Lei	b
1	jan. 1	1925 évi pénztári maradvány	2317	54		
2	jun. 14	Nyugd. járulék lelkészekről	562	77		
3	"	" egyházaktól	687	12		
4	"	Ünnepi perselypénzek . . .	509	—		
5	jun. 22	Özv. Uray Józsefné 1 évi gyámdijába			420	—
6	"	Özv. Korány Jánosné 1 évi gyámdija			420	—
7	"	Özv. Ujlaky Gáborné 1 évi gyámdija			420	—
8	"	Özv. Vityi Bertalanné 1 évi gyámdija			420	—
9	Aug. 4	A közalapi pénztárnak vissza- fizettetett miután 1924-ig a két pénztár együtt kezeltetett			2396	43
		Összesen :	4076	43	4076	43
		Költségvetés az 1927 évre				
		1. Szükséglet :				
1		Özv. Uray Józsefné gyámdija	420	—		
2		Özv. Korány Jánosné "	420	—		
3		Özv. Vityi Bertalanné "	420	—		
4		Özv. Ujlaky Gáborné "	420	—		
5		Özv. Kalmár Ferencné "				
		1926, 1927 évi	840	—		
6		Szabó Menyhért árvája . .				
		1926—1927 évi	84	—		
		Összesen :	2604	—		
		Fedezet :				
1		Nyugd. járulék lelkészekről	562	77		
2		" " egyházaktól	687	12		
3		Virágvasárnapi perselypénz	500	—		
		Összesen :	1749	89		
		Szükséglet: 2604.— Lei				
		Fedezet: 1749.89 "				
		Fedezetlen hiány: 854.11				

Rácz Elek
gyámpénztáros.

Közalapi tartozások elszámolása az 1923. évtől kezdve.

Sor- szám	Bevétel és kiadás megnevezése	Bevétel		Kiadás	
		Lei	b.	Lei	b.
1	1924. évre közalap egyházaktól . . .	1096	35		
	1925. évre " " . . .	1203	36		
	1926. évre " " . . .	1203	36		
4	1922., 1923. évi közalapi járulékokat orsz. gyámintézet pénztárából vissza- fizettem miután 24-ig ott számoltatott el	2396	43		
5	1924. évi pünkössti és október 31-iki perselypénz	379	11		
6	1925. évi pünkössti és október 31-iki perselypénz	272	—		
7	1926. aug. 4-én egyh. ker. pénztárba küldetett			6481	87
8	Utalvány és postadij			49	—
Összesen :		6550	61	6530	87
Bevétel :		6550	61		
Kiadás :		6530	87		
		1974			

Rácz Elek
pénztárnok.

Genes, 1926. évi május hó 5-én.

Papp József
e. m. számv. sz. elnök.

A nagykarolyi református egyházmegyei papi özvegy-árva gyámintézet kölcsöntőkéinek részletes kimutatása 1926. december 31.

Sorszám	Kötvény kelte	Adósok nevei	Kölcsön összeg		Kamatok esedékessé gének ideje	Kamat láb ‰
			Kor.	f.		
1	1881. máj. 1	Olesvai ref. egyház	14	—	1818. jun. 30.	6‰
2	1886. jun. 28	Tukacs Lajos	100	—	1918. jul. 10.	"
3	1903. febr. 20	Szobonya József	112	—	1918. okt. 24.	"
4	1906. nov. 19	Özv. Veisz Ignácné (Jármi)	1000	—	1918. máj. 19	táblázott
5	1907. nov. 25	Nagydobosi refor- mátus egyház	5864	75	1917. nov. 25.	"
6	1913. máj. 31.	Jármi ref. egyház	210	—	1919. máj. 13.	8‰
7	1913. jul. 10	Nagy Imre olesvai lelkész	200	—	1919. jun. 10.	"
8	1913. aug. 14	Nagy Sándor olesvai tanító	1500	—	1919. aug. 14.	"
9	1914. ápr. 25.	Horovicz József jármí	400	—	1918. okt. 25.	"
Összesen:			9400	75		

Gencs, 1927. évi május hó 5.-én.

Papp József,
e. m. számv. elnök.

ám-
31.

láb

ott

**A nagykárolyi ref. egyházmegye
papi özvegy árva gyámintézet
özvegyei és árvái az 1926 évben**

I. Romániában.

1. Özv. Vityi Bertalanné lakhelye:	Bere
2. Özv. Uray Józsefné	„ Dabolecz
3. Özv. Kalmár Ferencné	„ Királydarócz
4. Özv. Ujlaky Gáborné	„ Nagykároly
5. Özv. Korány Jánosné	„ Dobra
6. Néh. Szabó Menyhért árvája	Dobra

**A nagykárolyi ref. egyházmegye
papi özvegy árva gyámintézet
tagjai az 1926. évben.**

1. Havas Gyula	Börvely
2. Szabó Lajos	Domahida
3. Pataky Sándor	Érkörtlélyes
4. Veres Imre	Iriný
5. Rác Elek	Kismajtény
6. Takács Ferencz	Szaniszló

Az 1926-ik évi egyházgondnoki számadások s 1927

Sorszám	Egyház neve	Számadás 1926-ik évre							
		Bevétel		Kiadás		Marad- vány		Egyház- fentartási alap	
		Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b
1	Bere	36044	05	32884	05	3160	—	400	—
2	Börvely	77447	38	73059	76	4387	62	2159	20
3	Csomaköz	10887	94	9382	30	1505	64	137	—
4	Dobra	98012	31	97039	25	973	06	432	13
5	Domahida	136604	09	134404	43	2199	66	—	—
6	Erdengeleg	75925	—	74388	—	1537	—	—	—
7	Erendréd	178454	50	174797	50	3657	—	2450	—
8	Erkörtvélyes	130613	11	112769	—	17844	11	12163	—
9	Genes	524171	08	462676	29	61494	79	947	—
10	Géres	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Iriny	80854	40	62704	95	18149	45	2000	—
12	Kaplony	142016	53	136616	32	5400	21	31899	—
13	Királydarác	197211	67	172315	90	24895	77	—	—
14	Kismajtény	84294	35	75025	85	9268	50	1400	—
15	Krasznaszentmiklós	26701	60	20822	—	5879	60	4000	—
16	Nagykároly	546922	35	547371	70	—449	35	1767	—
17	Szaniszló	71726	75	68121	45	3605	30	21700	—
	Összesen :	2417887	11	2234378	75	163957	71	81454	38
						—449	35		

1927-ik évi egyházi költségelirányzatok végeredménye.

M a g t á r				Költségelirányzat az 1927-ik évre									
Termény		Pénz		Fede- zet		Szük- séglet		Marad- vány		Tar- tozás		Tiszta vagyon állapot	
Köböl Hl.	Liter												
		Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b	Lei	b
Hl. 85 r.	10	—	—	86984	31	86984	31	—	—	650	—	352236	—
K. 78 b.	—	—	—	168820	62	164331	—	4489	62	69600	—	2073895	62
—	—	—	—	27805	61	27451	30	354	34	—	—	2777072	64
Hl. 516 b.	75	790	—	78372	06	78061	07	310	99	7822	87	298001	06
Hl. 40 b.	98	66	94	55599	66	53904	—	1695	66	—	—	831909	66
Hl. 21 b.	11	—	—	110000	—	110000	—	—	—	—	—	2200000	—
—	—	—	—	257651	—	257651	—	—	—	—	—	1062080	—
—	—	128	—	113429	11	107752	70	5676	41	—	—	2565007	11
Hl. 69 b.	29	1217	—	248155	—	248155	—	—	—	60000	—	2666605	70
Hl. 53 b.	24	—	—	75785	45	74359	95	1425	50	4000	—	581704	45
—	—	—	—	99632	21	98562	—	1070	21	1477	—	674118	11
K. 98 b.	—	—	—	124761	37	115041	—	9720	37	5000	—	1345596	37
K. 69 b.	30	—	—	104540	40	104540	40	—	—	6800	—	849078	50
A. 110 b.	—	—	—	73354	60	68199	—	5155	60	—	—	700979	60
—	—	—	—	352312	—	352312	—	—	—	9100	—	315328	30
—	—	3904	—	47528	—	47528	—	—	—	3000	—	63773	50
		6105	94	2024731	43	1994832	73	29898	70	167349	87	19357386	72

**A
NAGYKÁROLYI REFORMÁTUS
EGYHÁZMEGYE**

**1927. évi október hó 13-ik napján
Nagykárolyban tartott**

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :
PAPP JÓZSEF
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

*Nyomtatott Róth és Komáromy könyvnyomdájában
Carei—Nagykároly, 1928.*

Jegyzőkönyv.

Felvéetelt Nagykárolyban, 1927. évi október hó 13-ik napján a nagykárolyi református egyházmegye őszi rendes közgyűlésén.

Jelen vannak:

Elnökök: Havas Gyula esperes és Dr. Nagy Sándor egyházmegyei gondnok.

Jegyzők: Papp József lelkészi főjegyző.
Gönczy Sándor lelkészi és Domahidy István világi aljegyző.

Tanácsbírák:

Lelkeszi:

Világi:

Takács Ferenc

Kacsó Károly

Rácz Elek

Dr. Falussy Árpád

M. Szabó Miklós

Sz. Gáspár Pál

Papp József

Egyházak képviselői:

Lelkeszek:

Világiak:

Bere:

Pálffy István

Rakovszky I.

Börvely:

Havas Gyula

Csáki Sándor

Csomaköz:

Tárczy Géza

—

Dobra:

Szabó István

—

Domahida:

Szabó Lajos

—

Érdengeleg:

Borbély Sándor Varga Pál

Érendréd:

—

—

Erkörtvélyes:

Kovács Lajos

—

Genes:

Papp József

Dancs Sándor

Géres:

Ujlaky Miklós

—

Iriny:

Veress Imre

Bene András

Kaplony:

Lovász Béla

—

Királydaróc:

M. Szabó Miklós

—

Kismajtény:

Rácz Elek

—

Kr.-szentmikiós:

Veress László

—

Nagykároly:

Gönczy Sándor

Lukács Mihály

Szaniszló:

Takács Ferenc

Bereczki Sándor

Tanítóképviseelő: Bartha István.

Közgyűlés előtt az alkotó tagok és érdeklődők a nagykárolyi református templomban néhai Néma Gusztáv világi főjegyző és tanácsbíró emlékére tartott gyászünnepélyen vettek részt, amelyen Tóth István nagykárolyi s. lelkész imádkozott, Gönczy Sándor lelkész emlékbeszédet tartott. Ugy a gyülekezet, mint a leány és a férfi énekar énekeit Bakó István nagykárolyi kántortanító vezette.

24. sz. Dr. Nagy Sándor egyházmegyei gondnok egyházmegyénk 1927. évi október hó 13-ik napjára Nagykárolyba összehívott közgyűlését a következő beszéddel nyitja meg:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Istentiszteletünk keretében kegyelettel áldoztunk ma egyházmegyénk egyik korán elhunyt vezéregyénisége, Néma Gusztáv áldott emlékének.

A szeretet ostorával kezében állott ő őrhelyén, s vette ki részét az építő munkából. Az utána maradt tátongó ürt az áldó kegyelet s példájának követése vannak hivatva betölteni egyházmegyénk közéletében, melynek ragaszkodó munkása volt minden állomáson, bárhova állította is az egyházak bizalma.

Élete folyása az öntudatos keresztyénség ösvényén haladt mindenkor. Tisztában volt azzal, hogy a kálvinizmus nem kényelmi vallás, mert senkit sem ment fel és senki helyett nem végzi vagy végezteti el azt a harcot, melyet mindenkinek meg kell vivnia, ha kell önmagában is, Isten diadaláért, a világon — sajnos a mi szűkebb világunkon is — elhatalmasodott bűnök: a közönyösség, az öntudatlanság, a templomok üressége és sok más egyéb ellen.

Legyen az ő élete intő mementó előttünk. Vésse kitörülhetetlenül emlékezetünkbe, hogy a mi utunk nem a kényelmes formák labirintjában könnyen eltévedhetés, hanem az öntudatos keresztyénség kristály tiszta útja.

Ébresszen fel a működésére visszagondolás a közönyösségből. És most, amidőn a gondviselés jónak látta őt elszólítani körünkből, igyekezzünk alig kihült nyomdokába lépni az egyház építésnek gyenge vállainkra szakadt nagy munkájában.

Mert csak az ember mulandó, de anyaszent-egyházunk örökéletű. Mig az egyén a korral, vagy kórral megrokkban: addig az egyház örök ifju, erős.

Tekintsük őseinktől öröklött szent kötelességnek az ennek szolgálást, hiszen annyi, de annyi megoldásra váró feladat tornyosodik elénk!

Mert nyitott szemmel nézve az eseményeket, ma már nyilvánvaló előttünk, hogy az illúziók fátyolos ködéből le kell szállanunk és az élet könyörtelen realitásait kell számvetésünk alapjául venni.

Az iskoláink elsorvasztására irányuló sorozatos kormányintézkedések, minden ellenkező hivatalos ígéretek dacára, szakadatlanul folyamatban vannak.

A nyilvánossági jogok megadásának elbirálása egyre késlekedik, bizonyára nem reánk kedvező intencióval. Hiszen izelítőnek, kezdő kormánytényként, előre lett boesátva, a már folyósítás alá került iskolai államsegély beállítása, hogy ezzel tanítóinkat még inkább elkedvetlenítve, iskoláink elnéptelenedését siettethessék.

Egyre késik a cultustörvény megalkotása is, amelytől a preluminárek után különben sem sok jót várhatunk.

Mindezeket fontolóra véve, jutott mindkét egyházkerületünk arra az elhatározásra, hogy most már a zsinat tartásával vétkes könnyelműség lenne tovább késlekedni, s a reánk bizott nagy értékek megmentése érdekében, fokozott és mindenre kiterjedő körültekintéssel kell azt megtartanunk mielőbb, úgy, hogy már meg is tétetett minden intézkedés annak összehívására.

Nagytiszteletű Közgyűlés!

Azok a zsinaton alkotandó törvények azonban csak a változott viszonyoknak megfelelő keretet

fogják alkotni. E kereteket maguknak az egyháztagoknak kell tartalommal megtölteni. Az öntudatos keresztyén ember lelke, szent hevülete lehet csak az a tartalom, mely kálvinista hittel fog életet adni a holt betűkbe foglalt törvényes intézkedéseknek.

És éppen azért felbecsülhetetlen érték egyházi életünkben ez öntudatosság megnyilvánulása a belmissiói tevékenység hatványozott gyakorlati megvalósítása útján.

Nemcsak a hitélet fokozásával munkálja ez az egyházon keresztül Isten dicsőségét, de megnyugvást ad a mindennapi kenyerünkért folytatott életküzdelmünkben, s enyhülést a létfenntartási harcban kapott fájó sebeinkre.

A belmissió eredményes munkálásának pedig a trinitashoz hasonlatos hármass pillére van:

1. Vasárnapi iskola az ifjúságnak.
2. Iratterjesztés a felnőtteknek.
3. Missiók felkarolása, kiterjesztvén azt valamennyi hívőre.

E szervesen egybefonódó hármass pilléren nyugszik az öntudatos egyházépítés nagy műve s ezek gyakorlati megvalósításával nyer anyaszentegyházunk olyan fundamentumot, melyre felépíthető Isten országa.

Az iskolai államsegély nem folyósítása, a congrua kilátásba helyezett megvonása a lélekszám hiánya miatt, idegenbe ékelt hiveink felkarolása nyájunk számára, s az a sok-sok fájó érzés, melyet kisebbségi sorsba jutásunk óta el kell szenvednünk: mind-mind enyhítő irt nyer a belmisszió munkásság által, amely meghozza az önbizalmat, fokozza az öntudatot, s Isteni erőt önt csüggedt hiveinkbe.

Ez volt különben a reformatió kiinduló állomása is. Épen olyan árván, elhagyatottan, sőt üldözötten álltak őseink hitünk fellobbbanásának első napjaiban, mint állunk mi, református magyarok ma, a sors által rendelt ezen új hazában.

És ha az akkor életre kelt ihletett ősök a

hathatós belmissió segélyével, ön-ön vérükből, önerejükől megtudták tartani hitüket, s fenn tudták tartani egyházaikat, iskoláikat: ezt megtenni édes örökségünk nekünk is, hiszen adva van a hozzá vezető út.

Ez uton haladva, öntudatos kálvinista értékekké nevelődnek át hiveink, ami aztán nem csak a hithűség, de az áldozatkészségben is ragyogó példákkal fog megnyilvánulni. Nemcsak anyanyelvüket, őseik történelmét fogják szent hagyományként őrizni, de áldozatos készséggel lesznek segítségére egyházaik és iskoláiknak.

Feledhetetlen emlékü előttem ennek az a gyakorlati példája, melyet a most Budapesten lezajlott presbiteri világegyházi kongresszus egyik ülésének előadója, az Ujzélandi ref. egyházak kiküldöttje előadásából hallottam.

Eljövetele előtt pár héttel felkereste őt, ki egyik ottani egyház lelkésze, egy egyháztag és 300 000 font sterlinget, — a mi pénzünkben közel 300 milliót — adott át azzal a rendeltetéssel, hogy fordítsa azt, mint az ő adományát egyházi célokra.

Ujzélandban alig 100 éves a református egyház. Ime a tudatosan végzett belmissió ez idő alatt hova tudta vezetni hiveit az egyházért hozandó áldozat terén. Ahol ilyen foku az áldozatkészség, mily magasan lobog ott Krisztus szeretete, s a hithűség örök szövétneke!

Nagytiszteletű Közgyűlés!

Ugy hallgatja meg a jó Isten mindennapi buzgó imánkat, ha abban, amikor azt mondjuk: „add meg a mi mindennapi kenyerünket“, nem csak a testi, de a lelki kenyérért, anyaszentegyházunkért is esdő fohással borulunk le szent trónusa előtt.

Haladjunk ezen az uton emelt fővel előre, fel fog derülni a romániai kálvinista magyarság szebb jövője!

Szívemből köszöntve a megjelenteket, mai közgyűlésünket ezennel megnyitom“.

Dr. Nagy Sándor
egyházmegyei gondnok.

25. sz. Az egyházközségek világi képviselői megbízóleveleiket lelkeszi főjegyzőnél leadván; igazoltattak, s közgyűlés a fenti tagokkal megalakul.

26. sz. Olvastatott a következő esperesi jelentés:

Esperesi jelentés.

„Nagytiszteltű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Ha végig tekintünk azon a rövid időszakon, mely legutóbbi egyházmegyei közgyűlésünk óta eltelt, semmi nemű javulását nem találjuk annak a szomorú helyzetnek, melyben a tavasz ébredése talált bennünket, melynek megújító erejétől annyit vártunk, sőt sorsunk jobbra fordulását a közel jövőben reméltük. Nem nagy foku pessimizmus kivántatik hozzá, ha egyenesen rosszabbodást, súlyedést látunk minden téren. Legégetőbb kérdése volt anyaszentegyházunknak az iskolák kérdése. Iskoláink fenntartása majdnem elhordozhatatlan terhet rótt egyházunkra, mindent elkövettek vezetőink, hogy jobb belátásra bírják a hatalmat s az általunk is fizetett állami adónak legalább egy csekély percentjével jöjjenek segélyére nagy kultur munkát teljesítő iskoláinknak és már már úgy látszott, hogy sikerül a nemes törekvés, midőn egy szerencsétlen fordulat megint meghiusította azt. Emelnünk kell a terhet s vegetálnunk tovább. Es hol van ezért a magunkra hagyatottságért a rekompenzáció? Talán szabadon lejtethjük ki a tanítás terén összes kulturális erőnket, képességünket? Talán autonomiánk birtokában azon a nivón tarthatjuk iskoláink állapotát, mely a multban diesekedésünk volt? Autonomia? Névből él csak, többé nincs jelen. A mindenható állami rendelkezés foglalta el helyét, melynek valóságos csoda, hogy eleget képesek tenni tanítóink. Annyi tény, hogy a legnagyobb erőfeszítést kell kifejteniök, ha a minimális eredményt is el

akarják érni. És „sub pondere crescit palma”... Mint az alábbi kimutatás feltünteti, iskoláink színvonala messze vissza menve nem volt magasabb, a tanítás eredménye megfelelőbb, mint ma, az összeroskadás, a megsemmisülés szélén. Tehát kitartani és nem csüggedni.

Másik fontos, nagy kérdés, mely méltán izgatja anyaszentegyházunk gondolkodó hiveit, az agrárreform dülése anyagi javaink között. Nem muszáj valakit egyenesen legyilkolni, hogy megfosszuk életétől, elég ha a létfenntartás eszközeitől zárjuk el, meghal az magától is. Vallási, társadalmi, iskolai intézményeink elsorvasztására is elég, ha megfosztatnak azoktól az anyagi eszközöktől, melyek fennállások alapját képezték. Az agrárreform már eddig is, hány egyházunkat döntött végveszélybe s ásta meg egyenesen a sirját. Az a mód, melyet a reform emberei, keresztül vivői, eljárásukban követtek, nem felelt meg annak az intenczióknak sem, melyet annak feltalálói szemelőtt kívántak tartani, annál inkább a méltányosságnak. Ugy, hogy a sok visszaélésre tekintettel legközelebb vizsgálatot rendelt el a kisajátítási eljárások felülvizsgálására. Az a szomorú helyzet tehát, melybe református egyházunk jutott, így jellemezhető: Kivették kezünkől az eszközöket, a létfenntartásunkra szolgáló vagyont s még magasabb követelmények teljesítésére kényszerítenek bennünket Támasz, segítség, nincs sehol. Ha pusztulni nem akarunk, annyiszor kipróbált összerőnkre kell ismét támaszkodnunk s megint a németek császára híres mondását követve: „Maul halten”, kitartani, mint tették azt hajdan az ősök, akik még nehezebb körülmények között küzdöttek, szenvedtek ezért a hitért, amely nekünk szent örökségünk.

A római példa szó azt mondja: Vae victis, jaj a legyőzötteknek. A legyőzöttek sorsa a miénk is. Isten mindent tud, mit miért csinál. Bizonyosan tudja a mi dolgainkat is. Azért ha élni akarunk, tekintsük sorsunkat Isten rendelésének, teljesítsük reánk váró kötelelességeinket, ha kell

szenvedjünk is. Csak a reményt ne adjuk fel soha, hogy hűséges, békés munkásság után számunkra is eljő majd amaz új Jeruzsálem.

Az egyházközség kül- és beléletét az egyházlátogatási jegyzőkönyv alapján a következőkben ismertetem. Az istentiszteletek vasárnaponként kétszer tartatnak. Hétköznapi istentisztelet naponként, helyel-hellyel bibliamagyarázat is tartatik. Az iskolásgyermekek résztvesznek az istentiszteleteken. Az urvacsorával élők száma megfelel a lélekszámnak, tehát megnyugtató. A házasságot kötöttek valamennyien részesültek egyházi áldásban. A vegyes házások a születendő gyermekek vallására nézve négy esettel többen egyeztek javunkra, mint kárunkra. Szertartásainkat egy esetben sem mellőzték. Vallási, illetve felekezeti sérelem csak egy esetben fordult elő, midőn a gör. kath. lelkész a részünkre reverzálist adott szülének gyermekét elkeresztelte. A megtorlásra meglátottak a lépések. A hitélet erősítésére vallásos felolvasások több helyen tartattak. Sajnos, egyesületek, minők az ifjúsági, nőegyesület, ref. olvasóegylet stb. nem alakítottak, aminek oka a szigorú rendőri felügyeletben rejlik. Énekkar működik tíz egyházban. Vallásos irányu lapot, éppen annak hiányában nem olvasnak híveink. Egyházi könyvtár is főleg e miatt nincs. Szomorú tünet, hogy az egyházi adóhátralékok egyes egyházakban rendkívül felszaporodtak. E tekintetben szükség van az egyházmegye szigorú rendeletére, amelynek egyben érvény is szereztessek. Nagyobb mérvű épület javítás történt Királydarócson, hol a templom ujított meg, Gencsen ahol egészen új iskola építettett. Domahidán, hol a lelkészi lak. eserépszindely tető alá vétetett. Tűzkár ellen nincsenek teljes értékben biztosítva az egyházi épületek. E tekintetben az egyházmegyei közgyűlés felhívása igen idvességes lesz. Anyakönyvi adatok szerint lélekszáma az egyházmegyének 15400. Az utóbbi nyolc évben 250 lélekkel fogyott a lélekszám. Egyház-

megyénk 13 egyházban 24 iskolát tart fenn ugyanannyi tanerővel. Lelki örömmel hozom az egyházmegyei közgyűlés tudomására, hogy királydaróczi egyházunk az első fórumon megnyerte az állammal szemben iskolája visszaadásáért folytatott perét, melynél az egyházat igen tisztelt gondnokunk Dr. Nagy Sándor védte. Az ítélet, mely szerint a telek visszaadatik az egyháznak, viszont az épület értékét köteles az egyház megtéríteni az államnak, még ilyen alakjában is kedvező lenne az egyházra, de hogy mit hoz aztán a második, harmadik fórum, annak Isten a megmondhatója. Az iskolákban a tanítás eredménye a következő: Berében jeles, Börvelyben mindhárom kitűnő, Dobrán mindhárom kitűnő, Domahidán kitűnő, Erendréden mindkettő kitűnő, Erkörtvélyesen mindkettő jeles, Gencsen mindkettő kitűnő, Géresen ez évben csak egy tanító működött, kitűnő, Irinyben csak egy tanító működött jeles, Kismajtényban kitűnő, Kaplonyban elégséges, Nagykárolyban mindhárom kitűnő, Szaniszlón kitűnő. Tanítóink egy kivételével, kik annyi akadállyal, a paizsos férfival is szemben annyi odaadással, megértéssel és sikerrel teljesítették kötelességöket, minden tisztelet és elismerésre érdemesek.

Változások a tanítói karban. Domahidáról eltávozott Török Bernát. Irinyből eltávozott Koroknay Ilona. Beréből eltávozott Vadnai Margit, Gencsről Vargha Ilma tanítónő. Irinybe megválasztott Bene András és neje, Berébe Kupán Róza, Gencsre Vadnai Margit. Mindnyájuknak bizonyítványai s díjlevele rendben levén, megerősítésre ajánlom.

Domahidára Koroknay Ilona tanítónő választott meg egy évi próba időre. Azonban, mivel sem az egyházi törvény, sem a népiskolai szolgálati pragmatika próbaévet nem ismer, sőt kimondja, hogy próba évre választani nem szabad, a különben Irinyben, utolsó szolgálati helyén

megfelelő eredménnyel működő tanítónőt, nem erősíthetem meg.

Egyházmegyei tisztikarunkat nagy csapás érte. Néma Gusztáv egyházmegyei tanácsbíró és főjegyző a minden élők után, aránylag fiatalon, de mindenesetre munkabírási teljén eltávozott körünkől. Eltávozott abból a munkakörből, a melyet oly hiven, oly ambícióval s tudással töltött be éveken át. Mindnyájunkat meglepett a váratlan gyász. Mindnyájan érezzük a fájdalmat, a veszteséget elhunyt felett, érezzük, hogy egy erős református, lángoló lelkű magyar testvért s egy kedves társadalmi embert veszítettünk benne. Csak egy parányi, kiválóságához mértén csak egy cseppnyi jutalmat kérek annak, akit sem mi, sem az élet nem részesíthetett megfelelő jutalomban: örökítsük meg emlékezetét egyházmegyei jegyzőkönyvünk lapjain.

Nagy csapás érte Ottmayer Gyula kismajtényi tanítótestvérünket is, felesége váratlan elhunytával. A mélységes gyászra hívott özvegy és árvái iránt ezuton is fejezzük ki testvéri részvétünket.

Végül nem hallgathatom el azon körülményt, hogy folyó év szeptember 3–12-ike közötti napokon jelen voltam Budapesten a református presbyteri világkonferencián, melyen 22 nemzetből, mintegy 200 egyén volt jelen, az angoloktól kezdve a szélső kelet japánjáig. Érdekes volt érezni azt, hogy mi, annyiféle nép, testvérek vagyunk, kiket összefűz a hit és együtt munkálunk egy szent célra, az igaz református hit erősítésére. Ugy éreztük, hogy mi nem is vagyunk idegenek egymásra. Nem éreztük elhagyatottságunkat, annyi nagy nép fiainak társaságában, kik mint testvérek viselkedtek irányunkban. Lehetett látni náluk erős hitet, törhetlen akaratot, szeretetet. Ha ezekből valamit hoztam haza, nem tartom kárba-veszettnek fáradságomat.

Jelentésem végezve, kiváló tiszteletem kifejezésével vagyok

Berveni—Börvely, 1927. október 11.

alázatos szolgálja

Havas Gyula

esperes.

Közgyűlés

a) az esperesi jelentést tudomásul veszi, s abban foglalt elnöki intézkedéseket határozatokká emeli ;

b) abban a mérhetetlen gyászban, mely református anyaszentegyházunkat, s közelebbről egyházmegyénket Néma Gusztáv világi főjegyző és tanácsbíró váratlan halálával érte : őszinte szívvvel osztozik. Az egyházáért, magyar fajtájáért fáradhatatlanul dolgozó vezéregyéniség emlékét jegyzőkönyvében megörökíteni, — s a megboldogult családjával testvériesen érzett részvétét jegyzőkönyvi kivonat kapcsán közölni határozza ;

c) felhívja azon egyházak előjáróit, melyekben az adóhátralékok felszaporodtak, hogy azok sürgős felhajtása végett (Börvely Gencs) az esperesi hivatal útján a közigazgatási hatóságot keressek meg ;

d) felhívja az egyes egyházközségeket, hogy egyházi épületeiket lehetőleg teljes értékben biztosítsák ;

e) a tanítói kar minden egyes tagjának azért a csodálatos kitarással és türelemmel végzett, példaként tündöklő eredményes mun-

kálkodásért, melyet iskoláinkban vallásunk és magyarságunk érdekében az állami törvényekkel is összhangzásban folytattak: halálját és elismerését fejezi ki;

f) Bene András és neje irinyi, Kupán Etelka berei, Vadnay Margit gencsi, Koroknay Ilona domahidai tanítót, illetve tanítónőket egyházmegyénkbe örömmel bekebelezi és állásukban véglegesen megerősíti,

g) testvéri szívvel osztozik abban a nagy gyászban, amely Ottmayer Gyula kismajtényi tanító-testvériünket és árváit sujtotta az áldott lelkű hitves és szerető jó anyja halálával.

27. sz. Olvastatott a következő számvevőszéki jelentés:

Számvevőszéki jelentés.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

A géresi református egyház gondnoka az 1926-ik évi egyházgondnoki zárszámadásokat. — dacára a tavaszi egyházmegyei közgyűlés elkötelező felhívásának, — mindezideig nem küldte be: kérjük e tekintetben az egyházmegyei közgyűlés intézkedését.

Alázatos szolgálai:

Nagykároly, 1927. október hó 13.

Gönczy Sándor,

Kacsó Károly,

Papp József,

számvevőszéki elnök.

Közgyűlés felhívja a géresi egyház gondnokát, hogy az 1926. évi számadásokat okmányokkal

felszerelve azonnal küldje megvizsgálás végett a Számvevőszékhez ; Esperes urat megbizza — mulasztás esetén — a fegyelmi eljárás megindításával.

28. sz. Kupán Etelka berei kántor-tanítónő a hivatali esküt letevén, — elnökség Reá és működésére Isten áldását kéri.

29. sz. Targyaltatott a világi főjegyző és tanácsbíró választás elrendelése.

Közgyűlés a Néma Gusztáv halálával megüresedett világi főjegyzői és tanácsbírói állás betöltését elhatározza, s Esperes urat megbizza, hogy az egyházak presbitériumait hívja fel a szavazatoknak az esperesi hivatalhoz f. évi november hó 10-ig való beküldésére.

30. sz. Olvastatott Török Bernát lemondó levele. Török Bernát volt domahidai református tanító, egyházmegyénk egyik tanítóképviselője, Szinérváraljára organista-kántortanítóvá választott, ezért több éven viselt tanítóképviselői tisztségéről lemond, s egyuttal egyházmegyénk a kegyelemben kifogyhatatlan gazdag Isten áldását kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn a tanítói kar egyik legmunkásabb és legértékesebb tagjának : Török Bernát tanítóképviselőnek — egyházmegyénkből való távozását sajnálattal tudomásul veszi, — jókívánságát megköszöni ; életére s valamint magyar református egyházunk

és fajunk érdekében új állomáshelyén folytatandó munkájához Isten megsegítő kegyelmét kéri.

A megüresedett tanítóképviselői állásra a szavazást f. évi november hó 20-iki határidővel elrendeli.

31. sz. Olvastatott a királydaróczi református egyház lelkészének és gondnokának kérelme segédkántori díjlevél megerősítése tárgyában.

A királydaróczi református egyház presbitériuma az 1927. évi augusztus hó 14 én tartott ülésének 2. sz. határozatával Kalmár László végzett theológust 1927. évi szeptember 1-től 1928. szeptember 1-ig segédkántornak elválasztja úgy, hogy Kalmár László kijelentette, hogy ő egy negyed évi végkielégítésen kívül minden kártérítési igény nélkül állásáról azonnal lemond, ha akár felekezeti tanító, akár állami lenne a kántor; a kántor részére megállapított (pr. jkv. 3. sz.) 3 példányban csatolt díjlevél jóváhagyását és végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre való felterjesztését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés Kalmár László végzett theológusnak a királydaróczi egyházban 1927. szeptember 1-től 1928. szeptember 1-ig kántori minőségben való alkalmaztatását tudomásul veszi, s díjlevelét jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

32. sz. Tárgyaltatott az egyházi törvények revíziója. Esperes ur jelenti, hogy főtitizteletű Püspök ur felhivta egyházmegyénket is, hogy az összeülendő zsinat elé terjesszen javaslatot az egyházi törvények revíziója tárgyában, ennek következtében egyházmegyénk alkotótagjai közül

megbizott egyeseket, hogy az egyes tc.-ek revízióját illető véleményüket terjesszék mai közgyűlésünk elé.

Egyházmegyei közgyűlésünk az egyes tc.-ek tárgyalásával ez alkalommal nem foglalkozik, mert sokkal fontosabbaknak tartja azokat, hogysem egy rövid gyűlés keretében letárgyalhatók volnának, hanem bizottságokat alkot és azokat bizza meg a törvényekkére vonatkozó revízió elkészítésével. Felkéri a bizottságok elnökeit, hogy tetszésszerint meghatározott időben közös tanácskozásra hívják össze a bizottságok tagjait, tanácskozásuk eredményét foglalják írásba, hogy az a f. é. november hó 10 én összeülő tanácsbirói kar által tárgyalható legyen. A tanácsbirói kar megbizatik, hogy az egyes bizottságok által készített javaslat felletti határozatát, mint az egyházmegye véleményes javaslatát, terjessze fel az egyházkerületre.

Bizottságok :

I. tc. Elnök: Takács Ferenc

Tagok: dr. Kölesey Ferenc
Domahidy István
Ottmayer Gyula.

II. tc. Elnök: M. Szabó Miklós

Tagok: Sz. Gáspár Pál
Rácz Elek
Pálffy István.

III. tc. Elnök: Kaesó Károly

Tagok: Gönczy Sándor
Bartha István.

V. tc. Elnök: dr. Falussy Árpád

Tagok: Szilágyi Kálmán
Borbély Sándor
Bakó István.

VI. tc. Elnök: Papp József

Tagok: Takács Ferenc
Tárczy Géza
Gönczy Sándor
M. Szabó Miklós
Bartha István
Ottmayer Gyula.

33. sz. Tárgyaltatott az érkörtvélyesi egyház kérelme erdővágatási ügyben.

Az érkörtvélyesi református egyház 6 kat. hold és 1179 □ öl területű akácerdőnek a levágatásához az egyházmegye engedélyét kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk az érkörtvélyesi egyháznak az akácos erdő kivágatására az engedélyt megadja, mivel az akácfa 10—12 év alatt már annyira megnövekszik, hogy azt akár tüzre, akár haszonfának is fellehet használni.

34. sz. Olvastatott Gargya Géza érendrédi református lelkész kérelme hasznos beruházás tárgyában.

Gargya Géza érendrédi református lelkész jelenti, hogy elődjének, néh. Csutoros Albert lelkész özvegyétől 250 tőke szőlőt, 50 drb. gyümölcsfát és egy 10 □ m-es méhes színt vásárolt 4000 Lei-ért, s ezáltal hasznosberuházást eszközölt; kéri ennek tudomásulvételét és fenti összeghez, mint a hasznosberuházás teljes értékéhez való igényének a megállapítását.

Egyházmegyei közgyűlés a hasznosberuházást Gargya Géza

lelkész és törvényes örökösei javára az utódláskor található és megállapítható érték erejéig tudomásul veszi azzal, hogy a hasznosberuházást az egyházmegyei szabályrendelet rendelkezése értelmében az érendrédi presbitériummal is ismertesse el és ennek megtörténtét igazoló presbiteri jegyzőkönyvi határozatot terjessze fel az esperesi hivatalhoz.

35. sz. Olvastatott domahidai lelkész jelentése vallássérelmi ügyben.

Ilyés István református vallásu, domahidai lakos, feleségül vette a gör. kath. vallásu Kiss Juliánnát. Házasságkötésük alkalmával, 1925. december 31-én a careii—károlyi járás főszolgabírája előtt egyezséget kötöttek, miszerint a házasságukból született összes gyermekek a református vallást fogják követni. Ezt a javunkra adott reversálist a careii járás főszolgabírája és a házasságot kötő felek által aláírva 2836—1925. sz. a. kiadott román szövegű „Proces Verbal“ is bizonyítja. E házasságból egy leány gyermek született, s az édesanyja a gör. kath. lelkészhez vitette keresztelni, aki — dacára annak, hogy jóelőre értesítettett, hogy az anya reversálist adott a református egyház javára, — mégis megkeresztelte és gör. kath. vallásunak beirta. Mikor emiatt a református lelkész kérdést intézett a gör. kath. lelkészhez, — ez azt válaszolta, hogy a főszolgabírátság engedélyt adott neki a gyermek megkereszteléséhez.

Mivel a gör. kath. lelkész ezen cselekedetével református vallásunk ellen sérelmet követett el: domahidai lelkésztársunk ez ügyben az egyházmegyei közgyűlés intézkedését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés a
jelentésben foglalt esetben a do-

mahidai gör. kath. plébános részéről egyházunk ellen elkövetett vallássérelmet lát fennforogni, mely ténykedés az 1894. évi XXXII. tc. 1. §-ba ütközik: ennél fogva ezen sérelem orvoslása és megtorlása, valamint megfelelő elégtétel megszerzése végett Püspök ur útján felir a vallás- és szép-művészetügyi miniszter urhoz. Panaszos feljelentést tévő lelkész felhivatik, hogy az elkeresztelt gyermek állami anyakönyvi kivonatát szerezzé be és terjessze fel az esperesi hivatalhoz, hogy az iratokhoz csatolható legyen.

36. sz. Tárgyaltatott a börvelyi református egyház kérelme új adókulcs megállapítása iránt.

Egyházmegyei közgyűlésünk a börvelyi presbitérium új adókulcs megállapítása iránti kérelmét csak akkor veheti vizsgálat alá, ha a régi, érvényben lévő adókulcsot ismeri. Felhívja a börvelyi presbitériumot, hogy a most érvényben lévő adókulcsot terjessze legközelebbi gyűlésünk elé, hogy aztán az új adókulcs megállapítása tárgyában érdemi-
leg határozzon.

37. sz. Tárgyaltatott a börvelyi lelkész föld egy darabjának eladása.

A börvelyi ref. egyház presbitériuma az egyházmegyei közgyűlés engedélyét kéri arra, hogy a lelkész járandóságát képező földből 3–4 kat. hold földet eladhasson, melynek eladási ára az agrárbizottság által kisajátított 74 kat. hold föld megmentése kísérletével felmerült perköltség fedezéséül szolgálna.

Egyházmegyei közgyűlésünk a börvényi református egyház kérelmét elutasítja, mert a kérdéses föld eladása a lelkészi díjlevél megesonkítását vonná maga után már pedig az E. T. I. t.c. 115. §-a ezt a leghatározottabban megtiltja. De precedenst sem szolgáltathat egyházmegyei közgyűlésünk, mert hiszen máshol is történtek kisajátítások, s az egyházi földek elvételeért a lelkészek semmiképen nem felelősek s a konzekvenciákat sem viselhetik.

Tanácsolja a kötelezvényt aláírt presbitereknek, hogy a kisajátítással felmerült költséget, mint takarékpénztári tartozást egyenlítsék ki, míg azt az egyház a kisajátítási ár megtérítése után kamataival együtt az illetőknek visszafizeti, vagy pedig vesse ki a szükséges összeget pótdóiban.

38. sz. Tárgyaltatott a királydaróczi egyház kérése orgonavásárlás tárgyában.

Királydaróczi orgonát akar vásárolni, e célra egy darab hasznavehetetlen földjének eladási árát, összes alapjait és az 1926. évi pénztári maradványt akarja felhasználni.

Egyházmegyei közgyűlés a királydaróczi egyház orgonavásárlási szándákát örömmel veszi tudomásul, azonban a föld eladását, valamint az alapoknak és a pénztári maradványnak e célra való felhasználását nem engedi meg, hanem felhívja az egyházközséget, hogy az orgona beszer-

zési árát más forrásból igyekez-
zék előállítani.

39. sz. Tárgyaltatott a genesi református
tanítónői díjlevél megerősítése.

Genesi református egyházközség presbitériuma
Vadnay Margit tanítónő 4 példányban kiállított
díjlevelét a vonatkozó presbiteri határozattal és a
régi díjlevéllel együtt jóváhagyás végett betér-
jeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk
Vadnay Margit genesi tanítónő
négy példányban kiállított díjle-
velét jóváhagyja, megerősítés vé-
gett az egyházkerületi közgyű-
lésre felterjeszti.

40. sz. Több tárgy nem lévén, — elnök-
ség megköszönve a tagok érdek-
lődését, — a gyűlést bezárja.

K. m. f.

Hitelesítettett Carei—Nagykárolyban, 1927. évi
október hó 31-én.

Papp József,

e. m. lelk. főjegyző.

Sz. Gáspár Pál

Gönczy Sándor,

e. m. lelk. aljegyző.

Kacsó Károly

Havas Gyula,

esperes.

Dr. Nagy Sándor

Birósági ügyek.

5. Főrizs Mihályné szül. Tamássy Erzsébet dobrai tanítónő kérelme fizetésének az újabb egyházkerületi rendelet értelmében való megállapítása tárgyában.

Egyházmegyei bíróság a kérelemnek helyt ad s Főrizsné Tamássy Erzsébet dobrai tanító fizetését a kerületi legutóbbi rendelet értelmében állapítja meg.

6. Budai Lajos kaplonyi ref. egyházgondnok felebbezése a kaplonyi református presbitérium határozata ellen.

Egyházmegyei bíróság presbitérium határozatát feloldja s Budai Lajos gondnokot az ítéletben reá kiszabott pénzbüntetés alól mentesíti.

7. Szabó János krasznaszentmiklósi presbiter felebbezése a presbitérium határozata ellen.

Egyházmegyei bíróság ketté választja Szabó János ügyét s ezuttal csak a presbiteri állástól való megfosztás tekintetében ítélkezik. Ezuttal is ítéletében megfosztja őt presbiteri állásától.

8. Erdey Gábor kaplonyi tanító fegyelmi ügye.

Egyházmegyei bíróság Erdey Gábor kaplonyi ref. tanítót azon helyről való elmozdításra ítéli.

9. Borbély Sándor érdengelegi ref. lelkész önmaga ellen kért fegyelmiijében teljes felmentést nyert, míg az általa bepanaszolt Varga Pál gondnok s presbiter társai a panasz minden egyes pontjában vétkesnek találtatván az E. T. V. tc. 35. § 7. pontjában foglalt büntetésre ítéltettek, s 5000 lei felmerült költség megtérítésére is köteleztetvén.

Néma Gusztáv

1871–1927.

Néma Gusztáv 1871. november hó 20-án Nagykárolyban született. Elemi és középiskolai tanulmányait szülővárosában bevégezve, Budapestén a közigazgatási tanfolyam hallgatója lett. Már ifjúságában tanárai és tanuló társai előtt kitűnt éles eszével.

Csomaközön volt segédjegyző pár évig, majd 1897. jan. 31-én Nagykároly város tanácsa fiát visszahívta s aljegyzőnek választotta meg, 1903-ban közig. jegyzővé választja, 1914. április 5-én pedig főjegyzővé, 1918-ban h. polgármesterre választatott.

Egyháza is felismerte benne a vezető egyéniséget s 1900-ban presbiternek, majd 1916. ápr. 16-án első ízben, 1923. március 23-án második ízben főgondnoknak választja meg.

De az ő szolgálatára szüksége volt az egyházmegyének is s 1911. ápr. 19-én világi aljegyzővé, 1912. szept. 25-én vil. főjegyzővé választatik s amikor egyházmegyénk kettészakadt az ittmaradt rész tanácsbírájának választatott. Ugyis mint főjegyző, ugyis mint tanácsbíró lelkiismeretességével, igazságérzetével egyházmegyénk világi tagjai között (geniuszként áll) méltán az elsők között foglal helyet, mintha rá lett volna írva Istennek a gondolata, mindig magasabbra és magasabbra emelkedik, s az ő vezéregyénisége mindinkább kitűnik. Az örökkévaló Istennek a kitüntetése ez, ami legbecsesebb az egész életben, mert ehhez a rendjeleket a léleknek belső dimenziói adják, mely kitelé a tisztelet, a becsülés és szeretet nagy életajándékaiban lesz láthatóvá.

Néma Gusztáv igazi mintaképe volt a kálvinista magyarnak, az élet nagy történelmi s tragikus változásaiban is mindig erős hitű, Istenben bízó térfi.

Nagyon hirtelen szólította el közülünk a halál s távozását őszintén siratjuk.

Ez a gyászkeretes lap had álljon emlékezésül nekünk s azoknak, akik utánunk jönnek!

•Az igaznak emlékezete áldott. (Péld. 10. r. 7. v.)

Gönczy Sándor.

TARTALOMJEGYZÉK.

(1927. május hó 9.)

OLDAL

1. sz.	Gyűlés megnyitása	4
2. „	Megalakulás	8
3. „	Esperesi jelentés	8
4. „	Számvevőszék jelentése	12
5. „	Szavazatbontó bizottság jelentése	16
6. „	Aljegyzők eskütétele	16
7. „	Szabó Margit érendrédi tanítónő eskütétele	16
8. „	Királydaróczi kántortanítói díjlevél	16
9. „	Szatmári tanítónői tanárok végkielégítése	16
10. „	Irinyi református egyház kérelme egyik iskolája beszüntetése tárgyában	17
11. „	Csomaközi lelkész díjlevél	18
12. „	Bizottsági javaslat stóla ügyben	18
13. „	Királydaróczi új adókules	19
14. „	Királydaróczi énekkar alapszabálya	19
15. „	Rác Elek gyám- és közigazgatási pénztáros lemondása	20
16. „	Tárczy Géza lelkész kérelme a mezőpetri templom renoválása tárgyában	20
17. „	Nagykárolyi presbitérium közgyűlés visszaállítását kéri	21
18. „	Gönczy Sándor lelkész mellékfoglalkozáshoz engedélyt kér	21
19. „	Királydaróczi segédkántor részére fizetési pótlékot ad	21
20. „	Domahidai egyházi adó elleni felebbezés	22
21. „	Berei „lelkész” fizetési egyezsége presbitériummal	23
22. „	Kovács Lajos gyámintézeti pénztárossá választatik	24
23. „	Gyűlés bezárása	25

BÍRÓSÁGI ÜGYEK :

1. sz.	Szabó János panasz a krasznaszentmihályi presbitérium ellen	26
2. „	Burján Ferenc panasz Ács István ellen	26
3. „	Balogh Ferenc és társai panasz presbitérium ellen	26
4. „	Czirják Ferenc bírói tanító felebbezése presbitérium határozata ellen	26
Közigazgatási és gyámintézeti pénztári számadások, költségelőirányzatok stb.		27—35
Gondnoki számadások és költségelőirányzatok vég-eredménye		36—37

II.

OLDAL

(1927. évi október hó 13.)

24 sz.	Gyűlés megnyitása	42
25 "	Megalakulás	46
26. "	Esperesi jelentés	46
27. "	Számvevőszéki jelentés	52
28. "	Kupán Etelka berei tanítónő eskütétele . . .	53
29 "	Világi főjegyző és tanácsbíró választás elren- delése	53
30 "	Török Bernát tanítóképviselő lemondása . . .	53
31. "	Királydaróczi segédkantori díjlevél megerősítése	54
32. "	Egyházi törvények revíziója	54
33 "	Erkörtvélyes kérelme erdővágási ügyben . . .	56
34. "	Gargya Géza érendrédi lelkész hasznos beru- házása	56
35. "	Domahidai vallássérelem	57
36. "	Börvelyi új adókulcs	58
37. "	Börvelyi lelkészi föld eladása	58
38. "	Királydaróczi kérése orgonavásárlás tárgyában	59
39. "	Genesi tanítónői díjlevél	60
40. "	Gyűlés berekesztése	60
	Néhai Néma Gusztáv em. világi főjegyző emléke	62

BIRÓSÁGI ÜGYEK:

5 sz.	Fórizs Mihályné szül. Tamássy Erzsébet fizetése	61
6. "	Budai Lajos kaplonyi gondnok felebbezése .	61
7. "	Szabó János felebbezése	61
8. "	Erdey Gábor kaplonyi tanító fegyelmi ügye .	61
9. "	Borbély Sándor érdengelegi lelkész, Varga Pál gondnok és presbiter társai fegyelmiye .	61

